

Domnarvets skola
Honefsgatan 7
784 74 Borlänge

2010-02-23
1 (12)
Dnr:40-2009:1773

Borlänge kommun
781 81 Borlänge

Kvalitetsgranskning av Domnarvets skola i Borlänge kommun

Skolinspektionens beslut

Skolinspektionen har granskat om Domnarvets skola, med rektorn som ytterst ansvarig, har ett fungerande system för att följa upp och utvärdera elevers kunskapsutveckling. Vidare har det granskats huruvida skolan har ett system för att utforma åtgärder, i syfte att förbättra kunskapsresultaten på skolan. Granskningen och bedömningen av hur väl skolan uppfyller statens krav har genomförts utifrån skollagen, läroplaner, övriga författningar för skolan samt forskning på skolområdet.

Skolinspektionen bedömer att Domnarvets skola uppvisar kvalitetsbrister och behöver vidta åtgärder i följande avseenden:

- Rektorerna behöver se till att skolans arbete med uppföljning av elevers kunskapsresultat blir mer systematiskt på aggregerade nivåer, dvs. att uppföljning av enskilda elevers resultat kompletteras med resultat i alla ämnen, årskurser, för olika grupper och på en övergripande skolnivå.
- Rektorerna behöver se till att skolans arbete med utvärdering av elevers kunskapsresultat blir mer systematiskt på aggregerade nivåer, dvs. att utvärdering även görs i alla ämnen, årskurser, för olika grupper och på en på en övergripande skolnivå.
- Rektorerna behöver se till att skolans arbete med åtgärder för ökad målfyllelse blir mer systematiskt, dvs. att de åtgärder som ska vidtas utgår från en analys av elevers kunskapsresultat samt att rutiner för ett sådant arbete, i alla ämnen och årskurser och på en övergripande skolnivå, utarbetas.

Senast inom tre månader från beslutsdagen, dvs. den 24 maj 2010 ska Domnarvets skola skriftligt redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits samt hur insatserna avses leda fram till uttryckliga kvalitetsförbättringar gällande ovanstående brister.

Skolans redogörelse sänds per e-post/ post till den inspektör/utredare som undertecknat beslutet till höger, under adress E-post: ingrid.asgard@skolinspektionen.se eller postadress: Ingrid Åsgård, Statens Skolinspektion, Enhet Stockholm Norr, Box 23069, 104 35 Stockholm

Skolinspektionens granskning av Uppföljning och utvärdering av elevers kunskapsutveckling i Domnarvets skola i Borlänge kommun

1. Bakgrund

Skolinspektionen genomför en kvalitetsgranskning av skolors arbete med uppföljning och utvärdering av elevers kunskapsresultat, samt av det åtgärdsarbete skolor bedriver, under perioden september 2009 till mars 2010. Granskningen av Domnarvets skola i Borlänge kommun ingår i detta projekt. Övergripande iakttagelser och slutsatser inom området kommer att redovisas i Skolinspektionens kvalitetsgranskningsrapport. "Uppföljning och utvärdering av elevers kunskapsutveckling.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens webbplats (<http://www.skolinspektionen.se/Kvalitetsgranskning/>).

Kvalitetsgranskningens syfte är att påverka skolorna så att de får ökad kännedom om de krav som ställs på skolor och rektorn, samt att stärka de strukturer skolorna har så att de målinriktat kan följa upp, utvärdera och utarbeta åtgärder för att förbättra elevers kunskapsresultat.

Skolans arbete med uppföljning och utvärdering av elevers kunskapsutveckling granskas i sin helhet över samtliga årskurser för att kunna se om skolan har ett sammanhållet system för kvalitetsarbetet samt för att kunna avläsa eventuella spridningseffekter mellan de lägre och högre årskurserna. Granskningen inriktar sig enbart på kunskapsresultaten, andra målområden ingår inte i denna granskning. Följande huvudfrågor ska belysas med hjälp av granskningen:

1. Ser rektorn till att det görs en kunskapsresultatbeskrivning (*uppföljning*) på skolan och att skolan har ett system för det arbetet?
2. Ser rektorn till att det görs en analys av vad kunskapsresultaten beror på (*utvärdering*) och att skolan har ett system för det arbetet?
3. Ser rektorn till att det utformas åtgärder som bygger på analysresultat och som syftar till att förbättra kunskapsresultaten?

2. Underlag för bedömning

2.1. Författningsstöd

De nationella skolförfattningarna anger att skolan har en skyldighet att utveckla sin verksamhet så att den svarar mot uppställda mål. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas

kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Rektorn har det övergripande ansvaret för skolans resultat och för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen och därvid, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för bl.a. att skolans arbetsformer utvecklas (se vidare 4 kap. 1 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen, avsnitt 2.8 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94, samt 9 kap. skollagen för fristående skolor).

2.2. Forskningsstöd

Det finns en vetenskaplig logik för att uppföljning och utvärdering ska göras för att skolorna ska kunna åstadkomma resultatförbättring. Enligt denna logik är ett bra kvalitetsarbete en förutsättning för förbättrad undervisningskvalitet, åtminstone på sikt. Ett uttryck som ofta återkommer inom skolforskning på området är *"framgångsrik skola"*. Det definieras som en skola *"där elevernas prestationer väsentligt överstiger resultaten i skolor i allmänhet med motsvarande villkor, främst med avseende på elevernas socioekonomiska bakgrund"*¹. Studier av framgångsrika skolor visar att dessa skolor kännetecknas av att de leds av en rektor som har starkt fokus på elevernas prestationer och har höga förväntningar på eleverna. Vidare pekar studierna på att framgångsrika skolor aktivt använder uppföljning och utvärdering som grund för utveckling av undervisningskvaliteten.

2.3. Bedömningsgrunder

De tre områden som är föremål för granskningen i detta projekt definieras på följande sätt:

Med *uppföljning* menas här en fortlöpande insamling av information om verksamheten. Uppföljning kan baseras på kvalitativa beskrivningar, betyg, sammanställningar av provresultat och andra nyckeltal.

Med *utvärdering* avses här en mer ingående granskning och värdering av verksamheten, dvs. en fördjupad analys för att förstå och kunna förklara resultat i förhållande till målen i verksamheten och därigenom få underlag för åtgärder.

Med *åtgärdsarbete* avses här det system skolan har för att utforma åtgärder, utifrån kunskapsresultatutvärdering och i syfte att förbättra resultaten på skolan.

Kvaliteten på arbetet med uppföljning, utvärdering och åtgärdsarbete *bedöms* utifrån två aspekter, dels i vilken mån rektorn tar det övergripande ansvaret för arbetet och dels i vilken mån arbetet kännetecknas av systematik.

Hög grad av systematik utmärks av att skolans arbete med uppföljning, utvärdering och åtgärder:

¹ Grosin, L. (2003). Forskning om framgångsrika skolor som grund för skolutveckling. i *Skolutvecklingens många ansikten* (ss. 137-179). Stockholm: Myndigheten för skolutveckling.

- är kontinuerligt och processinriktat; dvs. pågår ständigt och/ eller återkommande och inkluderar olika aggregeringsnivåer på skolan (elev-, grupp* -, samt en övergripande skolnivå)
- präglas av fastlagda rutiner; dvs. skolan har en tydlig planering, ansvarsfördelning, tidplan, dokumentation, verktyg och metoder
- fokuserar på förbättring/ bättre resultat
- i första hand är ett verktyg för ett internt utvecklingsarbete.

*Med grupp menas i denna granskning en aggregering av elevers kunskapsresultat på en mellannivå. Resultat på mellannivå kan följaktligen aggregeras för pojkar och flickor, klass, årskurs, arbetslag, olika ämnen, undervisningsmetoder eller resultat för andra relevanta grupperingar som skolan identifierar.

De metoder och material som utgör grunden för granskningens genomförande är analyser av dokument som skolan inkommit med till Skolinspektionen, en enkät till samtliga lärare som undervisar på skolan i årskurs 1-9 samt intervju med rektor/torn/rektorer.

3. Domnarvets skola

Domnarvets skola tillhör de äldsta skolorna i Borlänge. Den byggdes redan i början av 1900-talet. Sedan dess har flera ombyggnader skett. Sedan år 1998 har skolan förskoleklass och årskurserna 1-9. I dag finns ca 600 elever på skolan och personalen är indelad i arbetslag. Skolan har naturorienterande ämnen och teknik samt hälsa-idrott-kost som inriktningar. I senare årskurser finns klasser med inriktning mot dans, fotboll, orientering och skidor. Verksamheten leds av två rektorer, en med ansvar för förskoleklass och årskurserna 1-3 och den andre ansvarar för årskurserna 4-9.

Under den tid som gått mellan insamling av underlag för granskningen och detta beslut har nya rektorer anställts och de tidigare tillträtt andra tjänster.

Någon uppåt- eller nedåtgående trend ses inte sedan år 2005 när det gäller andelen elever i årskurs 9 som nått målen i alla ämnen utan det har varierat mellan 67 – 85 procent. År 2009 var det ca en fjärdedel av eleverna som inte nådde målen i alla ämnen. Med något års undantag har pojkarna klarat sig sämre än flickorna i detta avseende. År 2009 var det genomsnittliga meritvärdet för pojkar 203,1 och för flickor 219,6. Det är emellertid inte några stora skillnader mellan pojkar och flickor när det gäller behörighet till gymnasiet (godkänt i minst engelska, svenska och matematik). I detta avseende har det med ett års undantag sedan år 2005 varit en uppåtgående trend. År 2009 var andelen behöriga till gymnasiet 96,3 procent. I ämnena moderna språk och idrott och hälsa var andelen elever som inte nådde målen högre än i andra ämnen. I slöjd nådde alla elever målen.

Att så många som en fjärdedel av eleverna inte når målen i alla ämnen och de skillnader som framkommer mellan pojkars och flickors resultat, är enligt skolinspektionen angeläget att analysera. Liksom skillnaden mellan resultaten i olika ämnen.

För elever i årskurs 5 redovisar skolan att det skiftat mellan 78 – 88 procent under en treårsperiod avseende andelen elever som nått målen i alla ämnen. Även dessa resultat är betydelsefullt att analysera.

För elever i de tidigare årskurserna redovisas inte kunskapsresultaten i alla ämnen på skolnivå, men väl på elevnivå. Rektor för de tidigare årskurserna menar att antalet åtgärdsprogram (skrivs för elever som riskerar att inte nå målen) ger en viktig indikation på kunskapsläget.

I den genomförda lärarenkäten skattar lärarna att de sammantagna resultaten på skolan är goda, medan rektorerna i en självskattning bedöms resultaten som mycket goda.

4. Skolinspektionens bedömning

4.1 Samlad bedömning av skolan

Om kedjan av - uppföljning av kunskapsresultaten - utvärdering - åtgärdsplanering hålls samman och sker på alla nivåer samt präglas av en tydlig ansvarsfördelning, fastlagda rutiner och verktyg för utvecklingsarbete kan en verksamhet sägas ha ett systematiskt kvalitetsarbete. Enligt utgångspunkterna och de fyra kriterierna som granskningen vilar på bedömer Skolinspektionen att kvalitetsarbetet i Domarvets skola är delvis systematiskt. Rektorer och lärare har många system för uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten och framför allt "ett tänk" som visar på ett processinriktat arbete och en strävan att ständigt förbättra kunskapsresultaten. Emellertid ses brister och utvecklingsområden särskilt avseende gemensamma och fastlagda rutiner på skolnivå samt när det gäller att dokumentera arbetet i dess olika delar.

Granskningen visar att arbetet med uppföljning av kunskapsresultaten, utvärdering och analyser på elevnivå kännetecknas av fasta rutiner och det pågår kontinuerligt under läsåret. Dock finns brister i uppföljning, utvärdering och åtgärder på årskurs-, ämnes- och övergripande skolnivå. Det finns ett tydligt fokus på elever som riskerar att inte nå målen. För det arbetet finns en beskriven ansvarsfördelning och tidplaner för insatser och utvärdering samt underlag för dokumentation.

När det gäller insamling och beskrivning av elevernas kunskapsresultat framkommer att skolans rektorer tar det övergripande ansvaret för arbetet och att det i flera avseenden präglas av en systematik med fastlagda rutiner, en tydlig ansvarsfördelning, tidplaner samt dokumentation. Skillnader finns dock mellan ämnen och mellan tidigare och senare årskurser där de senare har en mer utvecklad arbetsgång. Granskningen visar även att det på skolnivå finns behov av att förbättra arbetet med att samla in och beskriva kunskapsutvecklingen på aggregerade nivåer dvs. i alla ämnen, årskurser, för olika grupper.

Även i arbetet med utvärdering och åtgärdsplanering framkommer att Domnarvets skola i flera delar har ett gott arbete men att det behöver utvecklas. Det finns hos rektorerna ett stort mått av odokumenterad kunskap om elevernas resultat vilket leder till diskussioner om orsaker, samt planering av åtgärder, men detta arbete präglas inte av samma systematik som delar av uppföljningen. Det saknas fastlagda rutiner, en väl känd ansvarsfördelning och tidplaner för att analysera resultaten i alla ämnen, alla årskurser och på skolnivå. Detta gäller även för arbetet med åtgärdsplanering. Skolinspektionen bedömer därför att skolan i dessa avseenden behöver förbättra arbetet och att rektorerna behöver ta ett större ansvar för att så sker.

Utifrån ovanstående bedömer Skolinspektionen att förbättringsinsatser behövs och att skolan endast i vissa delar uppfyller kraven att bedriva ett systematiskt arbete med uppföljning, utvärdering och åtgärder.

4.2 Uppföljning av elevernas kunskapsresultat

I detta avsnitt granskas om det sker en systematisk insamling och beskrivning av information om elevernas kunskapsresultat.

Såväl lärare som rektorer uppger att uppföljning och beskrivning av elevernas kunskapsresultat sker kontinuerligt under hela läsåret och skolan kan påvisa system för hur och när det sker (exv. muntligt i olika möten och skriftligt i loggböcker, arbetsplanen som utvärderas, minnesanteckningar, protokoll, skriftliga omdömen, sammanställningar av diagnoser och prov samt betyg). De båda rektorerna medger dock att det finns skillnader mellan arbetslag och mellan lärare hur strukturerat arbetet med uppföljning är. Skillnader framkommer också mellan tidigare och senare årskurser där de senare har en mer utvecklad arbetsgång, enligt rektorerna. De ger också exempel på att det skiljer sig mellan ämnen. I svenska och matematik och i viss mån i engelska finns fler fastlagda rutiner och verktyg för uppföljning än i andra ämnen. Den uppföljningen spänner också över fler årskurser.

Inför de terminsvisa utvecklingssamtalen sammanställs enskilda elevers resultat i skriftliga omdömen i olika ämnen. För detta har man, enligt rektor för de senare årskurserna formulerat gemensamma bedömningskriterier och dokumentationen sker i ett digitalt redovisningssystem. Av lärarenkäten kan man utläsa dock att enbart hälften av alla lärare anger att de tagit fram bedömningskriterier för alla ämnen, många av lärarna i de lägre årskurserna, anser att detta endast gjorts för enstaka ämnen. Rektor för lägre årskurser uppger att arbete pågår för att ta fram kriterier i alla ämnen.

För grupper av elever redovisas resultaten vid enstaka tillfällen, då behov uppstår. Det kan exempelvis gälla nyanlända elever, pojkar och flickor, klasser och grupper. Ansvar för sådana redovisningar har särskilt arbetslagen och specialpedagogerna.

I skolans årliga kvalitetsredovisning redovisas elevernas kunskapsresultat i skolövergripande sammanställningar över läsutveckling i de tidigare åren (LUS), nationella ämnesprov i årskurs 5, andelen elever i årskurs 5 som nått målen i alla ämnen, slutbe-

tyg i alla ämnen i årskurs 9. Någon redovisning av kunskapsresultaten i övriga årskurser finns inte i kvalitetsredovisningen.

För såväl tidigare som senare årskurser anger lärarna i lärarenkäten att de själva har ett stort ansvar för uppföljning av kunskapsresultaten, men också att rektor tar det övergripande ansvaret. Lärarna för de äldre eleverna betonar i högre grad även arbetslaget som ansvarigt för denna uppföljning.

I intervjuerna betonar de båda rektorerna hur viktigt det är med återkommande, schemalagda möten med olika grupper av lärare. Uppföljning av kunskapsresultaten är främst en viktig del i skolans utvecklingsarbete, enligt rektorerna. Vidare att de genom dessa möten skaffar sig en god bild av hur det *"ligger till"*, inför planering av åtgärder. Rektorerna anser vidare att kontinuerlig uppföljning ger bra underlag för information till elever och deras föräldrar vid utvecklingssamtalen.

Rektor för de senare årskurserna ger ett exempel på, i hans tycke väl fungerande rutiner vid skolan, vilka synliggörs när en elev byter skola. Då finns en omfattande dokumentation av elevens kunskapsutveckling att lämna över, motsvarande är sällsynt när de tar emot nya elever.

Bedömning: Skolinspektionen bedömer att skolans rektorer tar det övergripande ansvaret för arbetet med uppföljning av elevernas kunskapsresultat och att det arbetet i flera avseenden uppfyller de krav som ställs på verksamheten avseende systematik då arbetet präglas av fastlagda rutiner, en tydlig ansvarsfördelning, tidplaner samt dokumentation. Skillnader finns dock mellan ämnen, i svenska och matematik bedöms arbetet vara mer systematiskt och spänna över fler årskurser. Skillnader framkommer också mellan tidigare och senare årskurser där de senare har en mer utvecklad arbetsgång. Särskilt gäller att på skolnivå förbättra arbetet med att samla in och beskriva kunskapsutvecklingen.

4.3 Utvärdering av kunskapsresultaten

I detta avsnitt granskas om det på skolan sker en systematisk analys och värdering av kunskapsresultaten för att finna förklaringar och kunna vidta relevanta åtgärder.

När det gäller analys av kunskapsresultaten framhåller de båda rektorerna i Domnarvets skola det arbete som utträttas i arbetslagen. Även elevhälsoteamets betydelse poängteras.

Rektor för de senare årskurserna betonar vikten av att kritiskt granska arbetssätt och hur han driver ett sådant *"tänk"* tillsammans med skolans pedagogiska utvecklingsledare. Rektor ger vidare flera exempel på slutsatser de dragit, av varför det blev som det blev, och hur skolan tänker arbeta vidare med utvecklingsinsatser. I några fall där lärarna noterat sämre resultat beskriver rektor att förklaringar har varit otillräcklig kompetens hos lärarna och dålig studiero.

Rektor för de tidigare årskurserna ger exempel på hur ledningen och lärarna tittat på upplägget av undervisningen i engelska och matematik och sett att lärarresurserna behöver omfördelas och se till att lärare med rätt utbildning undervisar i ämnet. I matematik behöver undervisningen inrikta sig på att "*prata mer och räkna mindre*" vilket betyder att eleverna inte ska lämnas ensamma med tyst räkning i matteboken, lektion efter lektion. Rektor uppger att när resultaten är goda "*jobbar man på*" och utvärderingar av det arbetet får ske av de enskilda lärarna och arbetslagen. Rektorn tillägger emellertid att skolan borde bli bättre på att regelbundet analysera och reflektera över kunskapsresultaten i alla ämnen.

När det gäller elever som riskerar att inte nå målen uppger båda rektorerna att skolan noga utreder vad som gått fel och vad det kan bero på inför förslag till åtgärder. Detta arbete dokumenteras enligt fastlagda rutiner i exv. observationsrapporter, minnesanteckningar och protokoll från elevvårdsmöten och i åtgärdsprogram.

Granskningen visar att arbetet med analys av kunskapsresultaten utifrån gemensamma rutiner, tidsplanering och dokumentation inte är lika strukturerat på olika nivåer som arbetet med uppföljning. Det är emellertid uttalat att sådant arbete ska ske vid möten i arbetslagen, vid ämnesmöten och vid möten i elevhälsoteamet samt i skolans ledningsgrupp. Dessa möten finns schemalagda och de återkommer regelbundet med olika tidsintervall. Ett avgörande tillfälle anser rektorerna är utvärderingarna vid läsårets slut. Då går enskilda lärare och arbetslagen igenom och analyserar årets arbete och de resultat eleverna nått. Detta arbete initieras av rektorerna och resultatet dokumenteras.

I lärarenkäten uppger lärarna i de tidigare årskurserna i betydligt mindre utsträckning än lärarna i de senare årskurserna anser att skolans övergripande resultat diskuteras. I lärarenkäten framkommer vidare att flertalet lärare både i tidigare och senare årskurser anser att de i hög grad gör analyser av vad enskilda elevers resultat beror på. På frågan om motsvarande analyser görs på gruppnivå är det få som anser att det förekommer, emellertid uppger något fler av lärarna i de senare årskurserna att det görs. Ingen av lärarna i de tidigare årskurserna och enbart ett fåtal i de senare anser att analyser på skolnivå genomförs.

Rektorerna uppger att det är främst inför arbetet med den årliga kvalitetsredovisningen som dokumentation av genomförda analyser sammanställs. I den senaste kvalitetsredovisningen som Skolinspektionen tagit del av är emellertid analysen knapphändig. Huvuddelen av det skolan skrivit under rubriken *Analys/Bedömning av måluppfyllelse* upptas av beskrivningar av vad personalen på skolan gjort i förhållande till olika mål satt upp. När det gäller kunskapsresultat kommenteras svagare resultat i matematik i årskurs 5 med förklaringen att det varit svårigheter med att anställa vikarie med matematikkompetens. Vidare förklaras att så många elever saknar slutbetyg i spanska med stora problem med att få kontinuitet på lärarsidan och att elever medvetet väljer bort ett betygsämne. Övriga kunskapsresultat analyseras inte.

Av svaren i lärarenkäten kan man utläsa att lärarna i de tidigare årskurserna har olika uppfattning om vem som tar det övergripande ansvaret för att en analys av de bakom-

liggande orsakerna till de kunskapsresultat som uppnås. Ett fåtal anser att ett sådant arbete inte bedrivs, några att ansvaret tas av lärare/mentor eller arbetslagen och ytterligare några att rektor/skolledning tar det övergripande ansvaret. Lärarna i de senare årskurserna betonar arbetslagets ansvar i större utsträckning än lärarna i de tidigare årskurserna. En inte obetydlig andel anger att de inte vet vem som tar det övergripande ansvaret. Denna splittrade bild kan möjligen förklaras med att lärarna uppfattat frågan olika, men även intervjuerna med rektorerna och den dokumentanalys som genomförts tyder på att personalen på skolan har olika uppfattningar om arbetet med analys av kunskapsresultaten. Även vid en jämförelse mellan rektorernas och lärarnas uppfattning av arbetet med analys framträder det att det finns en skillnad, då rektor skattar arbetet något högre än vad lärarna gör.

I intervjuerna med rektorerna framkommer många förklaringar till varför resultat i olika ämnen och årskurser ser ut som de gör, men dessa tolkningar tycks mer bottna i en odokumenterad förtrogenhet med verksamheten än komma från fastlagda rutiner. Tyst kunskap om bakomliggande orsaker till elevernas kunskapsresultat som såväl lärare som skolledare har kan lätt gå förlorad om den inte dokumenteras och görs synlig och tillgänglig för berörda.

Bedömning: Skolinspektionen bedömer att skolans arbete med utvärdering av elevernas kunskapsresultat endast i vissa delar är systematiskt. På elevnivå finns fler fasta rutiner och en bättre dokumentation än på grupp- och skolnivå. Analyser och diskussioner om orsaker genomförs i viss mån fortlöpande, ofta spontant men också i de schemalagda möten som finns för olika funktioner. Det finns dock ingen gemensam överenskommelse om vad som ska utvärderas, när och av vem (undantaget den årliga utvärderingen vid vårterminens slut samt utvärdering inför ev. särskilt stöd till enskilda elever). En splittrad bild av vem som har ansvaret för att utvärdering sker på olika nivåer framkommer i granskningen. Skolinspektionen bedömer därför att rektorerna i bör tillse att arbetet med utvärdering av kunskapsresultaten blir mer systematiskt dvs. att gemensamma rutiner utarbetas för hela skolan och att ansvarsförhållanden tydliggörs. Vidare bör rektorerna se till att det analysarbete som görs dokumenteras bättre så att "tyst kunskap" inte försvinner med dem som har den.

Utifrån ovanstående bedömer Skolinspektionen att arbetet med utvärdering av kunskapsresultaten vid Domnarvets skola endast delvis uppfyller kraven på ett systematiskt arbete.

4.4 Åtgärder utifrån en utvärdering av kunskapsresultaten

I detta avsnitt granskas om skolan har en systematik i arbetet med att utforma åtgärder utifrån en utvärdering av kunskapsresultaten.

I lärarenkäten svarar flertalet lärare att skolans åtgärder bygger på en analys av kunskapsresultaten och att skolan analyserar om insatta åtgärder ger resultat. Såväl rektorerna som lärarna skattar skolans åtgärdsarbete relativt högt. Det kan möjligen tolkas så att de tänkt på åtgärder för enskilda elever när de svarat på denna fråga, eftersom

övriga uppgifter som framkommer i granskningen, tyder på brister på grupp- och skolnivå.

På elevnivå beskriver rektorerna ett framtäyttande arbete med framtäyttande överenskommer och beskrivningar som görs i elevernas individuella utvecklingsplaner. Rektorerna framhåller även arbetet med åtgärdsplanering för elever som har svårigheter att nå målen och de fastlagda rutiner skolan har för detta. I dessa fall finns en tydlig ärendegång där dokumentation sker i alla led och där ansvariga lärare, specialpedagoger och skolledare följer elevens utveckling och det finns inte någon skillnad mellan tidigare och senare årskurser. Dessa exempel visar på ett bra processinriktat åtgärdsarbete.

Rektor för de tidigare årskurserna framhåller *"de dagliga diskussionerna"* när det gäller åtgärdsplanering, men tillägger att det *"är lite dåligt med dokumentation"* av vad man kommer fram till i dessa samtal.

Som exempel på en mer övergripande åtgärdsplanering berättar rektor för de senare årskurserna om hur skolan utifrån en analys av studiesituationen (som påverkade kunskapsresultaten) i årskurs 8 satte in olika åtgärder som sedan följdes upp efter 6 veckor. I tidigare årskurser kom skolan fram till att bristande ämneskompetens hos lärare i några fall kunde vara orsaken till svaga kunskapsresultat och därför genomfördes organisatoriska förändringar.

De båda rektorerna berättar om pågående och kommande kompetenshöjande utvecklingsinsatser för lärarna med fokus på såväl ämneskompetens som undervisningsupplägg och arbetssätt. Rektorerna är också angelägna att berätta om att skolans lärare är ambitiösa och intresserade av att finna gemensamma rutiner och att de har viljan att prova nya lösningar i de fall resultaten sviktar.

I skolans kvalitetsredovisning anges i inledningen att det ska anges i redovisningen vilka åtgärder som behövs om målen inte nås. Någon sådan redovisning görs dock inte. Rektorerna menar att kvalitetsredovisningen mer har varit ett sätt att rapportera *"uppåt"*. Skolans lokala arbetsplan uppfattas av rektorerna som det övergripande dokument som bättre visar vilka åtgärder som ska vidtas det kommande läsåret. I arbetsplanen för 2009-2010 anges *"På alla skolor redovisar man årligen genom skriftliga kvalitetsredovisningar verksamhetens resultat och utvecklingsbehov. Det sker genom att ~ vi utvärderar verksamhetens resultat i maj månad. ~ analys av utvärderingen sker i juni och ligger till grund för verksamhetens förbättringsåtgärder, vilka i sin tur ligger till grund för kommande läsårs lokala arbetsplan. ~ den reviderade lokala arbetsplanen presenteras på skolans hemsida senast 15 sept."* Innehållet i arbetsplanen är enligt Skolinspektionen väl i linje med nationella mål, men någon tydlig koppling till en utvärdering av föregående års arbetsplan ses inte. Det är till och med så att arbetsplanen för läsåret 2009-2010 är en exakt kopia av föregående läsårs arbetsplan.

När det gäller frågan om vem som tar det övergripande ansvaret för åtgärder för att förbättra kunskapsresultaten sätts in och som bygger på en analys är svarsbilden i lärarenkäten splittrad. Återigen ses en skillnad mellan lärare i tidigare och senare årskur-

ser i det att de senare mer betonar arbetslagets betydelse. I de tidigare årskurserna anser lika många att det är lärare/mentor som ansvarar som att det är rektor. I de senare årskurserna uppfattar flertalet att det huvudsakligen är lärare/mentorer och arbetslagen som tar det övergripande ansvaret.

Bedömning: Skolinspektionen bedömer att skolans arbete med åtgärdsplanering utifrån en analys av elevernas kunskapsresultat endast i vissa delar är systematiskt. Även i detta avseende framkommer en splittrad bild av vem som har ansvaret för att ett sådant arbete sker. På elevnivå finns fasta rutiner och ett tydligt fokus på elever som inte når målen. Däremot finns brister i arbetet med att planera åtgärder utifrån en analys av kunskapsresultaten på årskurs-, ämnes- och övergripande skolnivå.

Rektorerna behöver i högre grad ta ansvar för att arbetet med åtgärdsplanering utifrån en analys av resultaten blir mer systematiskt, dvs. att gemensamma rutiner och strukturer skapas. Särskilt behöver arbetet med att dokumentera att, och förklara varför skolan vidtar åtgärder förbättras, eftersom det idag kan uppfattas som om åtgärder i vissa fall sätts in utifrån antaganden eller en allmän känsla. Skolornas årliga kvalitetsredovisning ska enligt förordningen innehålla en redogörelse för vilka åtgärder som skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I Domnarvets skolas kvalitetsredovisning finns inte någon beskrivning av åtgärder för att öka måluppfyllelsen. Skolinspektionen bedömer att därför att Domnarvets skolas kvalitetsredovisning behöver förbättras.

Utifrån ovanstående bedömer Skolinspektionen att arbetet med åtgärdsplanering utifrån en analys av elevernas kunskapsresultat vid Domnarvets skola endast delvis uppfyller kraven på att bedriva ett systematiskt arbete.

På Skolinspektionens vägnar

Bertil Karlhager
Enhetschef

Ingrid Åsgård
Undervisningsråd